

Niet-reanimerenpenning

In deze brochure leest u meer over de niet-reanimerenpenning. En over hoe u tot een besluit over reanimatie kunt komen. Want beslissen over wel of niet reanimeren is een belangrijke én persoonlijke keuze. Een keuze waarbij goede informatie vooraf gewenst is.

Wat is reanimeren?

Als u een hartstilstand krijgt, kunnen zorgverleners of mensen in uw omgeving proberen uw hart en ademhaling weer op gang te krijgen. Dat noemen we reanimeren. Dit gebeurt door hartmassage, mond-op-mondbeademing en/of het geven van een stroomstoot op de borstkas met een AED. Na een succesvolle reanimatie worden mensen altijd enkele dagen op de intensive care van een ziekenhuis opgenomen.

Zorgverleners en vrijwillige hulpverleners starten gewoonlijk direct met reanimeren, omdat bij een hartstilstand 'elke seconde telt'. Hoe eerder u wordt gereanimeerd, hoe groter de kans is dat uw leven wordt gered.

Wat is een niet-reanimerenpenning?

Als u besluit dat u niet gereanimeerd wilt worden, kunt u dat opschrijven in een wilsverklaring. Met een wilsverklaring maakt u uw wensen over uw medische behandeling duidelijk, wanneer u daar zelf niet meer over kunt beslissen. Bijvoorbeeld doordat u bewusteloos bent. Bij een acute hartstilstand is zo'n verklaring meestal niet direct beschikbaar. Dat kan een goede reden zijn om een niet-reanimerenpenning zichtbaar te dragen.

Met de niet-reanimerenpenning verbiedt u dokters en andere zorgverleners onder alle omstandigheden om u te reanimeren.

Op een geldige niet-reanimerenpenning staat:

- uw volledige naam
- uw geboortedatum
- uw handtekening
- een herkenbare pasfoto
- uw besluit om niet gereanimeerd te willen worden (op de voor- en achterkant)

De penning is gemaakt van aluminium, vrij van nikkel en getest op duurzaamheid bij contact met de huid en medicatiegebruik. Bij normaal gebruik gaat de penning 5 jaar mee. Zolang de penning leesbaar is, blijft hij geldig. De afmeting van de penning is 4,2 cm (hoog) bij 2,5 cm (breed). De penning wordt geleverd zonder ketting.

Wel of niet reanimeren

Er kunnen allerlei redenen zijn waarom u niet gereanimeerd wilt worden, zoals een slechte gezondheid, uw leeftijd, of uw levensovertuiging, geloof of cultuur. Misschien bent u bang dat u na een reanimatie niet meer goed herstelt. Uw (huis)arts kan met u meedenken. U kunt uw huisarts bijvoorbeeld vragen welke kansen en welke risico's een reanimatie voor u kan hebben. Ook een gesprek met uw naasten over uw wens en motieven helpt bij het nemen van een besluit.

In de loop van uw leven kunnen uw wensen over reanimeren veranderen. Bespreek uw wensen regelmatig met uw naasten en informeer uw (huis)arts over veranderingen in uw wensen.

Kijk ook in de brochure 'Praat op tijd over uw levenseinde', te vinden op <https://levenseinde.patientenfederatie.nl>.

Het recht om te kiezen

In de *Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (Wgbo)* staat dat de patiënt voor elke geneeskundige behandeling toestemming moet geven. Het recht om een behandeling als reanimatie te weigeren staat in deze wet.

'Wanneer stop je? En wanneer niet? Ik was bijna gestorven. Als de arts mij niet gereanimeerd had, zat ik nu niet te typen!'

Voor de situatie waarin u zelf geen toestemming meer kunt geven, kunt u een wilsverklaring opstellen. Wilt u **wel** gereanimeerd worden? Dan hoeft u **niets** te doen.

Advies: uw wens vastleggen

Als u niet gereanimeerd wilt worden, kunt u dit op verschillende manieren vastleggen. Het is belangrijk dat uw (huis)arts en naasten op de hoogte zijn van uw wens.

- Uw (huis)arts kan uw wens vastleggen in uw medisch dossier.
- U kunt een (schriftelijke) wilsverklaring opstellen voor niet-reanimeren. Hierin legt u vast wat u wilt dat er met u gebeurt (of niet gebeurt) wanneer u daarover zelf niet meer kunt beslissen. Bijvoorbeeld als u bewusteloos bent. Leg de verklaring op een plaats waar deze gemakkelijk is te vinden. Laat uw naasten zien waar uw wilsverklaring ligt of geef hen een kopie. En stel uw huisarts op de hoogte.
- U kunt zichtbaar een niet-reanimerenpenning dragen.
- U kunt altijd uw besluit over niet-reanimeren intrekken. Geef uw besluit aan uw arts door en laat uw medisch dossier aanpassen.

Betekenis van niet-reanimerenpenning

Artsen en andere professionele zorgverleners moeten uw niet-reanimeren-wens opvolgen, zodra zij de niet-reanimerenpenning aantreffen. EHBO'ers, burgerhulpverleners en bedrijfshulpverleners zijn hiertoe niet wettelijk verplicht. Zij kunnen zelf beslissen of ze stoppen of doorgaan tot er professionele zorgverleners komen.

300

Elke week krijgen 300 Nederlanders een hartstilstand buiten het ziekenhuis.

De overlevingskans is onder andere afhankelijk van de snelheid en deskundigheid van de hulp, de leeftijd van het slachtoffer en de gezondheid van het slachtoffer.

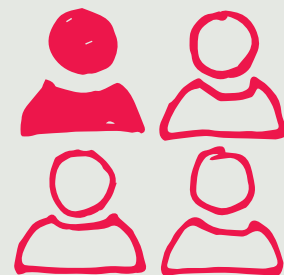
De gemiddelde leeftijd van slachtoffers van een hartstilstand buiten het ziekenhuis is 67 jaar.

Als u kwetsbaar bent omdat u een hoge leeftijd heeft, veel verschillende ziektes tegelijkertijd heeft, veel medicatie gebruikt of een hersenziekte heeft, dan wordt de kans kleiner dat u een hartstilstand zonder restschade overleeft.

De kans op overleving is het grootst als binnen 6 minuten wordt gestart met reanimeren.

Er zijn op steeds meer plekken AED's beschikbaar en er zijn burgerhulpverleners die via 112 worden opgeroepen. Die ontwikkelingen zijn van invloed op de overlevingskansen.

De overlevingskans bij een reanimatie buiten het ziekenhuis is bijna 1 op 4: van de 100 mensen die worden gereanimeerd overleven 20 tot 25 personen.

Van de mensen die een jaar na de reanimatie nog leven heeft 80-90% een goede levenskwaliteit.

[bronnen: Nederlandse Reanimatie Raad, Hartstichting, Verenso]

Een hartstilstand gebeurt in 70% van de gevallen in en rond huis.

Zonder reanimatie overlijden mensen met een hartstilstand meestal binnen 10 minuten.

2 tot 3% van de overlevenden die voor de reanimatie geen zorg nodig hadden, is erna zorgafhankelijk.

Wilt u meer weten over reanimatie en overlevingskansen? Aan het einde van deze brochure vindt u verschillende organisaties waar u meer informatie kunt krijgen.

Voorwaarden bestellen niet-reanimerenpenning

- U kunt alleen de penning voor uzelf bestellen. Een wettelijke vertegenwoordiger, bewindvoerder, familielid of zorginstelling mag de penning niet voor u aanvragen.
- U moet wilsbekwaam zijn en de gevolgen van het dragen van de penning goed kunnen overzien.
- We adviseren u zich goed te laten informeren over het dragen van de niet-reanimerenpenning door uw huisarts, cardioloog of specialist ouderengeneeskunde.

U kunt een niet-reanimerenpenning online bestellen via Patiëntenfederatie Nederland. Deze penning wordt erkend door zorgverleners.

Op de niet-reanimerenpenning moet een handtekening staan. Hulpverleners moeten in een paar seconden kunnen zien of een penning geldig is. Zonder handtekening is de penning niet geldig. Kunt u geen handtekening zetten? Maak dan gebruik van een oude handtekening of een handtekeningstempel. We nemen dan contact met u op om na te gaan of u voor uzelf een penning wilt bestellen en weet wat de gevolgen zijn van het dragen van een niet-reanimerenpenning.

Na de levering van de penning worden uw bestelgegevens vernietigd. U kunt via het bestelformulier een nieuwe penning bestellen.

Voor uw online bestelling is nodig

- een officiële pasfoto in kleur (dezelfde eisen als voor pasfoto's voor paspoort of rijbewijs)
- uw handtekening
- een kopie of scan van uw paspoort, rijbewijs of identiteitskaart (streep uw BSN door)
- internetbankieren voor betaling met Ideal

U kunt de niet-reanimerenpenning van Patiëntenfederatie Nederland bestellen via www.patiëntenfederatie.nl/penning

**Kunt of wilt u de niet-reanimerenpenning niet online bestellen, of heeft u nog vragen?
Bel: 0900-2356780**

'Ik heb Parkinson, progressief, en leef bij de dag. De vooruitzichten zijn niet prettig. Daarom heb ik een behandelverbod geregeld, en draag ik een niet-reanimerenpenning. Ik heb goede afspraken gemaakt met de huisarts. Dat geeft rust in mijn hoofd en leven.'

Meer informatie

Heeft u inhoudelijke vragen over reanimatie? U kunt hiervoor terecht bij (onder andere) de volgende partijen:

Hartstichting.nl

De Hartstichting strijdt tegen hart- en vaatziekten. Zij financiert onderzoek, geeft voorlichting aan patiënten en wil levens redden bij een hartstilstand. De Hartstichting stimuleert mensen om een reanimatiecursus te volgen en zich aan te melden als burgerhulpverlener. Op de website staat informatie over reanimatie, de AED en over niet reanimeren.

Harteraad.nl

Harteraad is de patiëntenvereniging voor hart- of vaatpatiënten en hun naasten. Harteraad komt op voor de belangen van mensen met een hart- en vaataandoening in Nederland en werkt voortdurend aan het verbeteren van de kwaliteit van de behandeling en de zorg.

KBO-PCOB.nl

KBO-PCOB is een seniorenorganisatie die zich sterk maakt voor een samenleving waarin senioren volwaardig kunnen meedoen en mensen omzien naar elkaar.

Ook zorg en zingeving zijn thema's waar KBO-PCOB de belangen van senioren behartigt op landelijk, regionaal en gemeentelijk niveau.

Nationalezorgnummer.nl

Het Nationale Zorgnummer is de advieslijn over de zorg of ondersteuning. U kunt bellen met inhoudelijke vragen: 0900 - 23 56 780.

Npvzorg.nl

De Nederlandse Patiënten Vereniging (NPV) maakt zich vanuit christelijk perspectief sterk voor de zorg voor kwetsbaar leven. Op de website vindt u artikelen en actuele informatie over reanimatie. Ook kunt u de brochure 'Reanimeren, wat is de juiste keuze' bestellen.

NVVE.nl

De Nederlandse Vereniging voor een Vrijwillig Levenseinde (NVVE) streeft naar keuzevrijheid aan het einde van het leven. De NVVE heeft de eerste niet-reanimerenpenning ontwikkeld. Deze is in juni 2017 overgedragen aan Patiëntenfederatie Nederland.

Patiëntenfederatie.nl

Patiëntenfederatie Nederland vertegenwoordigt 170 patiëntenorganisaties en maakt zich sterk voor alle mensen die zorg nodig hebben. U krijgt op de website onder andere informatie over de wilsverklaring. Ook kunt u hier de penning bestellen.

Reanimatieraad.nl

De Nederlandse Reanimatie Raad (NRR) is een kenniscentrum met betrekking tot reanimatie. De Wetenschappelijke Raad van de NRR stelt de Nederlandse reanimatie richtlijnen op. Daarnaast certificeert de NRR onderwijs en instructeurs wanneer deze voldoen aan minimale criteria.

Thuisarts.nl

Thuisarts.nl is een website met medische informatie van de huisartsen. Op deze pagina krijgt u ook informatie over een hartstilstand, reanimatie en de slagingskans hiervan. En over hoe u kunt beslissen over wel of niet reanimeren. Ook staat er op de site een voorbeeld wilsverklaring.

'Ik ben 80 plus en wil bij een hartstilstand gereanimeerd worden. Ik hou van het leven en wil nog een poosje hier blijven.'

'Ik heb een wilsverklaring in mijn zak zitten en draag een niet-reanimerenpenning. Ik wil geen reanimatie, omdat ik een paar aandoeningen heb waardoor ik geen prettige oude dag zou hebben. Dus als mijn lichaam ermee stopt, dan stopt het maar.'

Patiëntenfederatie Nederland
Postbus 1539
3500 BM Utrecht
penning@patientenfederatie.nl
www.patientenfederatie.nl/penning